

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 13 stycznia 2021 r.

w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie.

Jednocześnie upoważnia pana senatora Adama Szejnfelda do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo łowieckie

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1683 i 2320) w art. 48 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) posiadaczom uszkodzonych upraw lub pól rolnych, którzy nie wyrazili zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom, z wyłączeniem szkód wyrządzonych przy wykonywaniu polowania oraz szkód, które powstałyby niezależnie od wzniesienia urządzeń lub wykonania zabiegów, na które posiadacz uszkodzonych upraw lub pól rolnych nie wyraził zgody;”.

Art. 2. Do spraw o wynagradzanie szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 48 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy

Projekt poszerza prawo do odszkodowania za szkody łowieckie także o przypadki, w których żądający odszkodowania odmówił zgody na budowę urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających **wyrządzonym** szkodom, jeżeli szkody te nie pozostawały w związku przyczynowym z odmową zgody. Dotychczasowa regulacja oznaczała, że odszkodowanie nie przysługiwało posiadaczom uszkodzonych upraw lub plonów rolnych, którzy nie wyrazili zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających jakimkolwiek (potencjalnym, możliwym) szkodom.

Projekt dostosowuje system prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 8 maja 2019 r. (sygn. akt K 45/16). Jego sentencja została ogłoszona 14 maja 2019 r. w Dz. U. poz. 897, a jego pełna treść wraz z uzasadnieniem w OTK ZU A z 2019 r. poz. 22.

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego

2.1. TK orzekł, że art. 48 pkt 3 ustawy powołanej w punkcie 1 w zakresie, w jakim przewiduje - jako skutek odmowy zgody na budowę urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom - zwolnienie dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego od odpowiedzialności za szkody łowieckie niepozostające w związku przyczynowym z taką odmową zgody, jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

2.2. Gospodarka łowiecka, definiowana jako działalność w zakresie ochrony, hodowli i pozyskiwania zwierzyny, jest prowadzona w obwodach łowieckich przez dzierżawców albo zarządców. Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich mogą, po uzyskaniu zgody właściciela, posiadacza lub zarządcy gruntu, **wyznaczać i oznakowywać zakazem wstępu obszary stanowiące ostoje zwierzyny oraz wznosić urządzenia związane z prowadzeniem gospodarki łowieckiej**. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do wynagradzania szkód wyrządzonych: 1) w uprawach i plodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny; 2) przy wykonywaniu polowania.

Kwestionowany przepis przewiduje, że odszkodowanie nie przysługuje (m.in.) posiadaczom uszkodzonych upraw lub plonów rolnych, którzy nie wyrazili zgody na budowę

przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom.

2.3. Zgodnie z art. 64 ust. 2 Konstytucji własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej. Przepis „art. 31 ust. 3 zdanie pierwsze Konstytucji, w związku z wymaganiem aby ustawowe ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności [jaką jest m.in. własność] i praw były konieczne w demokratycznym państwie z uwagi na wymienione w tym przepisie kryteria, ustanawia **zasadę proporcjonalności ingerencji ustawodawcy w sferę tych praw**. Kryteria uzasadniające wprowadzenie ograniczeń to bezpieczeństwo państwa lub porządek publiczny, ochrona środowiska, zdrowia i moralności publicznej albo wolności i praw innych osób. Na zasadę proporcjonalności składają się z kolei trzy dalsze kryteria: przydatności, konieczności i proporcjonalności w ścisłym znaczeniu. Przez **przydatność** należy rozumieć zdolność zastosowanego ograniczenia do wywołania pożądaných przez ustawodawcę skutków; **konieczność** polega na niezbędności danego ograniczenia dla ochrony wskazanych przez ustawodawcę kryteriów; wreszcie **proporcjonalność** oznacza potrzebę wyważenia znaczenia chronionego interesu publicznego i ciężaru nakładanego na obywatela, tzn. dolegliwości ingerencji w sferę jego praw i wolności”.

„Za cel, do osiągnięcia którego zmierza ustawodawca, formułując określoną w art. 48 pkt 3 prawa łowieckiego przesłankę egzoneracyjną [uwalniającą] od odpowiedzialności za szkody łowieckie, uznać należy przede wszystkim tzw. prewencję ogólną, tzn. **zapobieganie występowaniu szkód łowieckich w zakresie, w jakim jest to możliwe przez budowę określonych urządzeń lub dokonywanie określonych zabiegów**”.

Kwestionowany przepis zwalnia dzierżawcę lub zarządcę obwodu z odpowiedzialności za szkody w przypadku odmowy zgody właściciela gruntu na budowę urządzeń lub dokonanie zabiegów, także wówczas gdy między taką odmową a szkodą nie istnieje związek przyczynowy. „W zakresie, w jakim takiego związku brak, zakwestionować można wszakże zgodność wyrażonej przez ten przepis normy z każdym ze wskazanych wyżej kryteriów proporcjonalności ingerencji w prawo własności przysługujące do tego gruntu. W szczególności takie ograniczenie odpowiedzialności nie jest przydatne do osiągnięcia założonego celu, ponieważ sankcja niezależna od oceny zasadności i racjonalności zachowania adresata nie może skutecznie spełniać funkcji prewencyjnej. Nie jest ono także niezbędne, skoro taką funkcję prewencyjną spełnia już w wystarczającym stopniu

odpowiedzialność ograniczona wymaganiem związku przyczynowego między szkodą a zachowaniem uprawnionego do odszkodowania. Wreszcie nie spełnia ono także kryterium proporcjonalności w węższym znaczeniu, ponieważ (wątpliwa zresztą) korzyść publiczna wynikająca z takiej regulacji nie została należycie wyważona z poświęconym dobrem, jakim jest - poddane dotkliwemu i nieracjonalnemu ograniczeniu - prawo własności. (...) Przepis ten bowiem wprowadza sankcję całkowitej utraty prawa do odszkodowania bez względu na potencjalny zakres oddziaływania i skuteczność proponowanego środka zaradczego. W efekcie właściciel, który odmówił zgody np. na wzniesienie ogrodzenia na jakimś odcinku granicy jego nieruchomości, traci prawo do odszkodowania: po pierwsze, za szkody, które wyrządziły także zwierzęta należące do gatunku, wobec którego proponowane zabezpieczenie z założenia nie byłoby skuteczne; po drugie, za szkody wyrządzone przez zwierzęta wchodzące na jego grunt innymi możliwymi drogami; po trzecie wreszcie, co już zupełnie niezrozumiałe i irracjonalne, za szkody wyrządzone przy wykonywaniu polowania, które zasadniczo wręcz nie mogą mieć żadnego związku z ewentualnymi środkami ochrony przed szkodami łowieckimi (...). Ponadto treść zaskarżonego przepisu całkowicie abstrahuje od skuteczności i racjonalności środka, na który właściciel nie wyraził zgody. Pominięta została także oczywista potrzeba wyważenia pomiędzy skutecznością zabezpieczenia a powodowanymi przez nie utrudnieniami w korzystaniu z gruntu”.

„Tak ukształtowana przesłanka egzoneracyjna z art. 48 pkt 3 prawa łowieckiego nie spełnia kryterium proporcjonalności w jego szerokim rozumieniu, ponieważ nie istnieje w ogóle żaden godny ochrony interes publiczny wymagający wyłączenia odpowiedzialności za szkodę łowiecką z powodu odmowy zgody, która następuje w ramach jego uprawnienia do dysponowania swoim gruntem, nawet jeśli powstała później szkoda nie pozostaje w związku przyczynowym z taką odmową”.

2.4. TK „wyraża przekonanie, że kwestia współdziałania pomiędzy właścicielem nieruchomości włączonej do obwodu łowieckiego a dzierżawcą lub zarządcą obwodu przy zapobieganiu szkodom łowieckim wymaga bardziej szczegółowego uregulowania w ustawie. Do czasu takiego uregulowania art. 48 pkt 3 prawa łowieckiego, rozumiany jednak jako przewidujący **wyłączenie odpowiedzialności dzierżawcy lub zarządcy obwodu tylko w stosunku do szkód pozostających w związku przyczynowym z odmową zgody na zastosowanie przez nich określonych środków zabezpieczających**, może pełnić funkcję podstawy niezbędnego kompromisu pomiędzy wymaganiami gospodarki łowieckiej

a ochroną praw właściciela. W szczególności, w ramach badania związku przyczynowego, ocenie może podlegać także racjonalność i zakres skuteczności proponowanych środków zabezpieczających, a zatem i zasadność odmowy zgody na ich zastosowanie. Jeśli odmowa zgody byłaby w tym świetle zasadna, nie można traktować szkody jako pozostającej w adekwatnym związku z odmową”.

3. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Proponowana zmiana sprowadza się do dodania do obowiązującego przepisu zwalniającego z odpowiedzialności za szkody (art. 48 pkt 3), fragmentu przesądzającego, że odszkodowanie należy się w przypadku „szkód wyrządzonych przy wykonywaniu polowania oraz szkód, które powstałyby niezależnie od wzniesienia urządzeń lub wykonania zabiegów, na które posiadacz uszkodzonych upraw lub płodów rolnych nie wyraził zgody”. Znowelizowany przepis będzie rodził, po stronie zespołu szacującego szkody (art. 46a, art. 46c, art. 46d), obowiązek ustalenia związku przyczynowego między brakiem „zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonywanie zabiegów” lub wykonywanym polowaniem, a „wyrządzoną szkodą”.

Jednocześnie w nowelizowanym przepisie wyrażenie „plony rolne”, zmieniono na wyrażenie „płody rolne”.

4. Konsultacje

Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi są zamieszczone na senackiej stronie internetowej. Wyniki konsultacji przedstawiono w Ocenie Skutków Regulacji.

5. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu: <i>ustawa o zmianie ustawy – Prawo łowieckie</i></p> <p>Przedstawiciel wnioskodawcy: Senator Adam Szejnfeld</p> <p>Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym: Marek Jarentowski, ekspert ds. legislacji, tel. 22 694 93 38 Danuta Drypa, główny legislator, tel. 22 694 91 92 Ewelina Słotwińska-Rosłanowska, w zakresie OSR Marian Fałek, ekspert ds. OSR, tel. 22 694 90 82</p>	<p>Data sporządzenia: 13 stycznia 2021 r.</p> <p>Źródło: wyrok TK</p> <p>Nr druku: 214, 214 S, 214 X</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Odszkodowanie za szkody łowieckie nie przysługuje obecnie posiadaczom uszkodzonych upraw lub pól rolnych, którzy nie wyrazili zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom nawet w sytuacji, gdy szkody te nie pozostawały w związku z brakiem udzielenia zgody.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt poszerza prawo do odszkodowania za szkody łowieckie także o przypadki, w których żądający odszkodowania odmówił zgody na budowę urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom, jeżeli szkody te nie pozostawały w związku przyczynowym z odmową zgody oraz – zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 46 ust. 1 pkt 2 zmienianej ustawy – gdy powstałe szkody zostały wyrządzone przy wykonywaniu polowania.

Projekt dostosowuje system prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 8 maja 2019 r. (sygn. akt K 45/16).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na konieczność implementacji wyroku TK, analiza uregulowań prawnych obowiązujących w innych państwach nie wydaje się być zasadna.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich			Wzrost kosztów z tytułu wypłaty odszkodowań (za szkody wyrządzone na obszarach wchodzących w skład obwodów łowieckich) wobec poszerzenia kręgu uprawnionych do odszkodowania.
Skarb Państwa			Wzrost kosztów z tytułu wypłaty odszkodowań (za szkody wyrządzone na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich oraz szkody wyrządzone przez zwierzęta objęte całoroczną ochroną) wobec poszerzenia kręgu uprawnionych do odszkodowania.
Właściciele lub posiadacze gruntów rolnych			Wzrost kwoty uzyskanych odszkodowań wobec poszerzenia katalogu przypadków, w których odszkodowanie jest należne.
Zespoły szacujące szkody łowieckie			Konieczność ustalenia związku przyczynowego między brakiem zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonywanie zabiegów (jeśli odmowa taka nastąpiła) a wyrządzoną szkodą.

JST	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
pozostałe jednostki (oddzielnie)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Skutkiem regulacji będzie wzrost wypłat z tytułu odszkodowań za szkody łowieckie, w związku z rozszerzeniem prawa do odszkodowania o przypadki, w których żądający odszkodowania odmówił zgody na budowę urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających wyrządzonym szkodom, jeżeli szkody te nie pozostawały w związku przyczynowym z odmową zgody. Dodatkowe wypłaty obciążą dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich (Polski Związek Łowiecki i PGL Lasy Państwowe) oraz budżet państwa. Oszacowanie skali tego wzrostu nie jest możliwe.</p> <p>Można założyć również, że pojawienie się możliwości uzyskania odszkodowania w sytuacji, w której uzyskanie wypłaty zależne będzie od ustalenia związku przyczynowego pomiędzy odmową udzielenia zgody a wystąpieniem szkody spowoduje, że właściciele lub posiadacze gruntów, na których doszło do powstania szkody, będą wykorzystywać tę możliwość powołując się na brak istnienia takiego związku zarówno w postępowaniach w pierwszej instancji, jak i w kolejnych (tryb odwoławczy). W konsekwencji liczba postępowań może istotnie wzrosnąć.</p> <p>W celu dokonania oszacowania skutków regulacji niezbędne byłoby przeprowadzenie badania ankietowego skierowanego do dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich oraz właścicieli i posiadaczy gruntów, którzy nie wyrazili zgody na budowę urządzeń lub wykonywanie zabiegów w celu zapobieżenia szkodom. Celem badania byłoby pozyskanie informacji w szczególności w zakresie liczby przypadków odmowy przez właścicieli lub posiadaczy gruntów rolnych udzielenia zgody na budowę urządzeń lub wykonywanie zabiegów w celu zapobieżenia szkodom, liczby szkód na gruntach, w odniesieniu do których właściciel lub posiadacz gruntu odmówił udzielenia zgody oraz rozmiaru tych szkód. Przeprowadzenie takiego badania byłoby jednak czasochłonne i wiązałoby się z nakładami finansowymi, co – uwzględniając, że jedną z zasad opracowywania oceny skutków regulacji¹ jest zasada proporcjonalności, która stanowi, iż zakres dokonywania oceny określa się w zależności od przedmiotu i zasięgu oddziaływania (skali kosztów i korzyści) danego rozwiązania (projektowanego aktu normatywnego) – nie wydaje się zasadne.</p> <p>By przybliżyć skalę szkód łowieckich oraz kosztów związanych z wypłatami odszkodowań, wystąpiono z prośbą o udostępnienie danych na potrzeby sporządzenia niniejszej oceny skutków regulacji. W oparciu o pozyskane dane oraz w szczególności bazując na danych ogólnodostępnych (dane GUS), wobec braku możliwości wskazania skutku w postaci skali wzrostu liczby i łącznej wartości odszkodowań przede wszystkim w związku z rozszerzeniem prawa do odszkodowania za szkody łowieckie o przypadki, w których żądający odszkodowania odmówił zgody na budowę urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających wyrządzonym szkodom, jeżeli szkody te nie pozostawały w związku przyczynowym z odmową zgody, dla zobrazowania skali problemu szkód łowieckich i odszkodowań za takie szkody, poniżej przedstawiono podstawowe informacje i dane o odszkodowaniach wypłaconych w latach 2015–2019.</p>											

¹ Wytyczne do przeprowadzania oceny wpływu oraz konsultacji publicznych w ramach rządowego procesu legislacyjnego przyjęte przez Radę Ministrów 5 maja 2015 roku

Odszkodowania za szkody łowieckie w latach 2015-2019

Odszkodowania za szkody łowieckie co do zasady finansowane są przez podmioty będące dzierżawcami lub zarządcami obwodu łowieckiego, na terenie którego powstała szkoda. Za szkody powstałe na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich odpowiada Skarb Państwa, który dodatkowo ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez zwierzęta podlegające całorocznej ochronie (łoś), niezależnie od tego, czy szkoda powstała na terenie obwodu łowieckiego, czy poza takim obszarem.

W tabelach poniżej wskazano wartość odszkodowań za szkody łowieckie wypłaconych przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich w ostatnich pięciu sezonach łowieckich oraz ze środków budżetu państwa.

Tabela 1. Odszkodowania za szkody łowieckie wypłacone ze środków dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich (tys. zł)

sezon łowiecki	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
odszkodowania ogółem	73 510,8	77 162,9	90 850,3	61 641,1	104 209
<ul style="list-style-type: none"> w tym wypłacone przez Polski Związek Łowiecki	63 147	66 188	79 985	53 459	92 603,2
<ul style="list-style-type: none"> w tym wypłacone przez PGL Lasy Państwowe	9 792,6	10 344,4	10 865,3	8 182,1	11 605,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (Roczniki Statystyczne Leśnictwa)

Jak wynika z powyższych danych, niezależnie od łącznej wysokości wypłaconych odszkodowań, która w sezonie 2018/2019 spadła o ok. 32% względem sezonu poprzedniego, a następnie w sezonie 2019/2020 wzrosła o blisko 70% w ujęciu rok do roku, udział odszkodowań wypłaconych przez Polski Związek Łowiecki utrzymał się na niezmiennym poziomie ok. 85%.

Brak danych jednostkowych nie pozwala jednak stwierdzić, w jakim stopniu zmiany łącznej kwoty wypłat wynikają ze zmiany liczby wypłaconych odszkodowań (liczby incydentów), a w jakim są wynikiem wartości pojedynczych szkód.

Tabela 2. Odszkodowania za szkody łowieckie wypłacone ze środków budżetu państwa w latach 2015-2019 (tys. zł)

	2015	2016	2017	2018	2019
odszkodowania ogółem	8 172,8	8 092,8	12 059	17 132,7	16 851,6
<ul style="list-style-type: none"> w tym za szkody wyrządzone na terenach niewchodzących w skład obwodów łowieckich	3 472,5	3 840,7	5 040,5	7 720,8	8 858,8
<ul style="list-style-type: none"> w tym za szkody wyrządzone przez łosie	4 700,3	4 252	7 018,5	9 412	7 992,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (Roczniki Statystyczne Leśnictwa)

Analizując poziom odszkodowań za szkody, za które odszkodowanie wypłacane jest z budżetu państwa w latach 2015-2019, warto wskazać na systematyczny wzrost wysokości odszkodowań (jedynie w 2019 roku poziom wypłat był nieco niższy niż w roku poprzedzającym) oraz względnie stabilny udział poszczególnych tytułów wypłaty.

Jak wynika z danych PGL Lasy Państwowe, przeciętna wysokość wypłaconego odszkodowania wyniosła w 2017 r. 1 055 zł, a w latach 2018 i 2019 odpowiednio: 982,95 zł oraz 1 120,64 zł. Należy jednak mieć na uwadze, że kwoty te odnoszą się jedynie do obwodów łowieckich będących w zarządzie PGL Lasy Państwowe.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
(ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
		b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt nie wpływa na konkurencyjność i przedsiębiorczość.</p> <p>Beneficjentami zmiany będą właściciele i posiadacze gruntów rolnych, którzy odmówili zgody na budowę urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom łowieckim. Podmioty te zyskują prawo do odszkodowania za szkody łowieckie, jeżeli szkody te nie będą pozostawały w związku przyczynowym z odmową zgody albo powstaną przy wykonywaniu polowania.</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Uzależnienie prawa do odszkodowania od istnienia związku przyczynowego pomiędzy brakiem udzielenia zgody na budowę urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom łowieckim a wyrządzoną szkodą wiązać się będzie z koniecznością ustalenia przez zespoły szacujące szkody łowieckie istnienia takiego związku.

9. Wpływ na rynek pracy

Regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu	Brak wpływu.
------------------	--------------

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się wejście w życie przepisów po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Przedmiotowa ustawa powinna podlegać ewaluacji po upływie 3 lat obowiązywania. Ewaluacja powinna zostać przeprowadzona w oparciu o dane o liczbie i wartości odszkodowań wypłaconych właścicielom lub posiadaczom gruntów, którzy odmówili zgody na budowę urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom łowieckim.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.